

Vaša Magnificencia, vážený pán rektor, vážené slávnostné zhromaždenie, vážení hostia, vážené dámy, vážení páni!

Je pre mňa veľkou ct'ou predstaviť Vám na dnešnom slávnostnom zasadnutí nášho vzácneho host'a, profesora Kálmána Győryho, člena Maďarskej akadémie vied, emeritného profesora a emeritného rektora Univerzity Debrecen.

PROF. DR. KÁLMÁN GYŐRY, DSC.

Dr. Kálmán Győry je medzinárodne uznávaný vedec a profesor, významná osobnosť maďarskej matematiky. Narodil sa v roku 1940 v maďarskom meste Ózd v početnej, šesťdetnej rodine učiteľa. Jeho nadanie v matematike sa však ukázalo veľmi skoro, keď ako žiak Gymnázia Attilu Józsefa v Ózde vyhral celoštátnu súťaž matematického časopisu pre stredoškóľakov. V roku 1964 na vtedajšej Univerzite Lajosa Kossutha (t.č. Univerzita Debrecen) získal diplom stredoškóľského učiteľa v odbore matematika-deskriptívna geometria.

Po ukončení štúdia sa zamestnal na Univerzite Lajosa Kossutha v Debrecene, od roku 2000 bol zamestnancom Katedry algebry a teórie čísel. V rokoch 1964 až 1985 pôsobil vo funkcii asistenta, odborného asistenta a docenta, v roku 1985 bol vymenovaný za profesora.

Na Univerzite Debrecen zastával viacero dôležitých funkcií. V rokoch 1988-2005 bol vedúcim Katedry algebry a teórie čísel, v rokoch 1993-1998 pôsobil vo funkcii dekana Prírodovedeckej fakulty, v rokoch 2000-2001 bol prorektorom a v rokoch 2001-2002 rektorom univerzity. V rokoch 2002- 2003 sa opätovne stal prorektorom univerzity. V roku 2010 mu Univerzita Debrecen udelila čestný titul emeritného profesora.

Kálmán Győry sa venuje vo svojej vedeckovýskumnej činnosti teórii čísel. Svoje prvé vedecké výsledky publikoval ešte ako študent univerzity. Doktorát získal v roku 1966, následne sa ako ašpirant profesora Pála Turána v roku 1973 stal kandidátom vied a v roku 1984 doktorom matematických vied.

V roku 1993 bol zvolený za člena-korešpondenta a v roku 1998 za riadneho člena Maďarskej akadémie vied. V rokoch 1999 až 2005 zastával funkciu predsedu Oddelenia matematických vied Maďarskej akadémie vied. Od roku 2016 je členom Academie Europaea a Poľskej akadémie vied a umenia.

V oblasti diofantickej a algebraickej teórie čísel dosiahol viacero významných výsledkov. Dospel k dôležitému prelomu v oblasti ohraničení pri riešení diofantických rovníc ľubovoľného stupňa s ľubovoľnými počtami neznámych a následne efektívnu teóriu platnú pre algebraické číselné telesá rozšíril pre rovnice nad konečne generovanými obormi integrity. Bol priekopníkom vo vybudovaní teórie rovníc pre jednotky a rovnice pre rozložiteľné formy. Aplikovaním výsledkov vlastnej výskumnej činnosti vyriešil niekoľko

starých, významných matematických problémov. Okrem toho našiel riešenie pre problém otvorený od 19. storočia, keď poskytol všeobecne platný algoritmus pre určenie všetkých celých mocninových báz algebraických telies. Kálmán Győry v rámci svojho odboru je považovaný za svetovú jednotku. Unikátnymi výsledkami, uznávanými v medzinárodnom meradle, má neodškriepiteľné zásluhy na rozvoji celej výskumnej oblasti.

Publikačná činnosť Kálmána Győryho je mimoriadne bohatá. Počet jeho vedeckých publikačných výstupov prevyšuje číslo 180, z týchto publikácií tri monografie boli vydané v Kanade a vo Veľkej Británii, päť je počet redigovaných zborníkov z konferencií, tri jeho dizertácie a 170 vedeckých článkov boli publikované vo významných vedeckých časopisoch. Vo vedeckovýskumnej oblasti spolupracoval s viac ako 40 významnými spoluautormi – znancami v odbore matematika. Počet odkazov na jeho diela prevyšuje 2400 – táto skutočnosť taktiež potvrdzuje jeho mimoriadne bohatú a uznávanú vedeckú činnosť.

Svoje vedecké výsledky publikoval ako hosťujúci profesor v Budapešti, Paríži, Leidene a uskutočnil viac ako 180 prednášok v rámci Európy, Ameriky, Ázie a Austrálie.

Počas predchádzajúcich 50 rokov so svojimi študentmi vytvoril významnú výskumnú skupinu, známu po celom svete ako Debrecínska škola teórie čísel. Šiesti z nich pôsobia vo funkcii vysokoškolských profesorov.

Kálmán Győry a členovia jeho výskumnej skupiny úzko a úspešne spolupracujú aj s maďarskými matematikmi spoza hraníc, medzi inými zo Slovenska (z Komárna) či z Rumunska (z mesta Cluj-Napoca a Târgu Mureș).

Ako uznávaný odborník je vedúcim predstaviteľom alebo členom viacerých domácich a zahraničných medzinárodných vedeckých organizácií a výborov. Je podpredsedom Matematického spolku Jánoša Bolyaiho a Akreditačnej komisie Maďarska. Pôsobí v redakčných radách 11 medzinárodných matematických časopisov, medzi inými časopisu *Mathematica Slovaca*. Je emeritným členom spoločnosti *American Mathematical Society*.

Kálmán Győry je nositeľom viacerých významných ocenení, ako napríklad: Cena akadémie (1992), Čestný občan mesta Ózd (1998), Cena Hatvaniho mesta Debrecen (2000), Dôstojnícky kríž Rádu Maďarska (2000), Cena Széchenyiho (2003) a Medaila Univerzity Debrecen (2010).

Vedecká rada Univerzity J. Selyeho na svojom zasadnutí dňa 10. mája 2016 prerokovala a na základe hlasovania, v súlade so Zásadami udeľovania titulu *doctor honoris causa* na Univerzite J. Selyeho a s § 12 zákona č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov rozhodla o udelení titulu „*doctor honoris causa*” profesorovi Kálmánovi Győrymu, doktorovi vied (DSc.) za jeho mimoriadne zásluhy o rozvoj vedy v oblasti teórie čísel v medzinárodnom kontexte. Jeho vedecké výsledky majú osobitný význam a ohlas doma i v zahraničí.

Vaša Magnificencia, dovoľte mi požiadať Vás o udelenie rektorského súhlasu k udeleniu čestného titulu „doctor honoris causa” Univerzity J. Selyeho profesorovi, doktorovi vied Kálmánovi Győrymu.